

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE
FINANČNA ANALIZA POSLOVANJA IZBRANEGA PODJETJA

Ljubljana, junij 2016

TANJA MIKLAVČIČ

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Tanja Miklavčič, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Finančna analiza poslovanja izbranega podjetja, pripravljene v sodelovanju s svetovalko doc. dr. Mojco Marc

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne _____

Podpis študentke: _____

KAZALO

UVOD	1
1 FINANČNA ANALIZA POSLOVANJA	2
2 PREDSTAVITEV PODJETIJ	3
2.1 Podjetje X.....	3
2.2 Podjetje Y.....	3
3 ANALIZA NA PODLAGI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	4
3.1 Analiza kategorij bilance stanja.....	5
3.1.1 Analiza sredstev.....	5
3.1.2 Analiza obveznosti do virov sredstev.....	7
3.2 Analiza kategorij izkaza poslovnega izida.....	9
3.2.1 Struktura prihodkov.....	9
3.2.2 Struktura stroškov in odhodkov.....	10
3.2.3 Analiza poslovnega izida.....	12
4 PRIMERJALNA ANALIZA S KAZALNIKI	14
4.1 Kazalniki stanja financiranja ali vlaganja.....	14
4.2 Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja.....	16
4.3 Kazalniki obračanja.....	19
4.4 Kazalniki gospodarnosti (ekonomičnosti).....	20
4.5 Kazalniki dobičkonosnosti.....	22
SKLEP	24
LITERATURA IN VIRI	26
PRILOGE	

KAZALO TABEL

Tabela 1: Obseg in struktura sredstev podjetja X in podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014.....	6
Tabela 2: Obseg in struktura obveznosti do virov sredstev podjetja X in podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014.....	8
Tabela 3: Obseg in struktura prihodkov podjetja X in podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014.....	10
Tabela 4: Obseg in struktura stroškov in odhodkov podjetja X in podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014.....	11
Tabela 5: Sestava izkaza poslovnega izida podjetja X in podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014.....	13
Tabela 6: Kazalniki stanja financiranja podjetja X in podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014.....	15
Tabela 7: Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja podjetja X in podjetja Y na dan 31.12. 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014.....	18
Tabela 8: Kazalniki obračanja podjetja X in podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014.....	20

Tabela 9: Kazalniki gospodarnosti podjetja X in podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014.....	22
Tabela 10: Kazalniki dobičkonosnosti podjetja X in podjetja Y v letu 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014.....	23

UVOD

Analiza sama zase nima smisla, imeti mora cilj, ta pa je omogočiti dobre poslovne odločitve, ki bodo povečale uspešnost poslovanja (Bergant, 2011, str. 25).

Predmet zaključne strokovne naloge je finančna analiza poslovanja izbranega podjetja (v nadaljevanju podjetje X) v letih od 2012 do 2014. Finančno analizo poslovanja dopolnujem s primerjavo z izbranim podjetjem iz iste dejavnosti (v nadaljevanju podjetje Y). Finančno analizo izdelam na podlagi podatkov dveh konkretnih podjetji. Podjetji zaradi anonimnosti ne poimenujem s pravim imenom.

Cilj finančne analize je ocena sedanje in pretekle uspešnosti poslovanja podjetja z namenom ocene in napovedi prihodnje uspešnosti (Bernstein, 1989, str. 27).

Cilj zaključne strokovne naloge je analizirati računovodske izkaze podjetja X v letih 2012, 2013 in 2014, jih primerjati s podjetjem Y, ter s primerjalno analizo s kazalniki ugotoviti na katerem področju je podjetje X boljše ali slabše od podjetja Y in ugotoviti, kaj je vplivalo na povečanje ali zmanjšanje uspešnosti poslovanja. Preučevani podjetji spadata v isto dejavnost, vendar imata kljub temu precej različen prodajni program, ki ima svoje specifične značilnosti, zato je tudi primerjava omejena.

Zaključna strokovna naloga v teoretičnem delu temelji na pregledu literature s področja preučevanja poslovanja podjetja. Pri predstavitvi in analizi preučevanih podjetij kot vir povzemam informacije iz spletnih strani preučevanih podjetij, spletne aplikacije Poslovnega registra Slovenije, javno objavljenih letnih poročil Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, informacije pridobljene z metodo intervjuvanja, ter iz pridobljenega znanja. Kot osnovo za finančno analizo poslovanja uporabim računovodske podatke iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida v letih 2012, 2013 in 2014. Vrednostne podatke iz računovodskih izkazov, zaradi ustrežnejše primerljivosti, prilagodim z ustreznim indeksom cen življenjskih potrebščin. V zaključni strokovni nalogi uporabim že popravljene podatke s pomočjo tabel iz priloge.

V prvem delu opredeljujem splošne značilnosti finančne analize poslovanja, kot so pojem, namen in pomen podatkov. Nadalje na kratko predstavim podjetje X in podjetje Y. V tretjem delu na podlagi računovodskih izkazov analiziram kategorije bilance stanja in izkaza poslovnega izida podjetja X in podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014. V četrtem delu predstavim, izračunam in primerjam izbrane kazalnike podjetja X in podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, kot jih navajajo Slovenski računovodski standardi (v nadaljevanju SRS) v letu 2006. V sklepu zaključim s povzetkom ugotovitev posameznih poglavij.

1 FINANČNA ANALIZA POSLOVANJA

Pučko (1999, str. 6) v svojem delu analizo poslovanja podjetja opredeljuje kot »proces spoznavanja poslovanja konkretnega podjetja (zdržbe), ki služi za odločanje o izboljšanju ekonomske uspešnosti poslovanja tega podjetja (zdržbe) z vidika uporabnika analize.«

Razlikujemo tri vidike določanja namena analize poslovanja, in sicer: ekonomski, ker nam pomaga izboljšati uspešnost poslovanja podjetja; organizacijski, ker je v podjetju potrebno dosegati smotrne cilje odločanja, ter uporabniški vidik, ker je analiza poslovanja odvisna od interesov uporabnikov analize (Pučko, 2005, str. 6–9).

Uporabnike analize SRS 30 (2006) ločuje na dve skupini: notranji uporabniki, to so zaposleni v podjetju (poslovodstvo, izvajalci posameznih nalog, nadzorni in upravni organi in zaposlenci) in zunanji uporabniki, ki niso zaposleni v podjetju, vendar so lahko udeleženci v poslovanju (lastniki, v kolikor niso člani nadzornih in upravnih organov podjetja, javnost (tudi konkurenti), posojilodajalci, kupci, dobavitelji, državne službe).

Da bo analiza podlaga k izboljševanju uspešnosti poslovanja mora temeljiti na kakovostnih podatkih. Analitik pa mora pri tem upoštevati več skupin vplivov, kot so: način pridobivanja in obdelave podatkov, vpliv vestnosti in strokovnosti pri delu, spremembe v gospodarskem in političnem sistemu, vpliv spremembe v notranjem sistemu podjetja, metodoloških sprememb, sezonskih vplivov. Pri zunanji analizi se analitik nanaša na spoznanje, da podatki v objavljenih letnih poročilih podjetji pojave v poslovanju verodostojno izražajo (Pučko, 2005, str. 31–39). Poleg kakovosti podatkov je analitik omejen z razpoložljivostjo, zadostnostjo in ažurnostjo podatkov. Analizo poslovanja je tako potrebno prilagoditi posamezni situaciji, s tem pa je lahko slika presojanja uspešnosti poslovanja zamegljena, kar lahko vodi k povečanju poslovnih napak in dolgoročno slabšemu poslovnemu položaju preučevanega podjetja (Ban & Tekavčič, 2001, str. 67).

SRS 29 (2006) opredeljujejo računovodsko analiziranje oziroma proučevanje kot del celotnega proučevanja, ki je v tesni povezavi s sestavljanjem računovodskih poročil o uresničenih in načrtovanih poslovnih procesih in stanjih.

Mramor (1999, str. 327) povzema, da večina avtorjev s pojmom finančna analiza razume »analizo finančnih posledic preteklih in/ali možnih prihodnjih poslovnih odločitev podjetja.«

Analizo poslovanja razumemo kot najširši pojem, ki vsebuje računovodsko analizo in finančno analizo. Računovodska in finančna analiza se med seboj prekrivata, vendar ju ne moremo povsem enačiti zaradi njune osnovne vsebinske omejitve, kjer je računovodska analiza omejena glede izvora podatkov (pretežno pretekli ali prihodnji računovodski podatki), finančna analiza pa je omejena glede na cilje finančne funkcije podjetja. Takšno razlikovanje pa ne more biti osnova za organizacijske rešitve v podjetju, torej ugotavljamo, da je meja med finančno in računovodsko analizo »mehka« (Bergant, 2011, str. 16–21).

Finančna analiza je pogoj za ugotovitev stanja v financiranju podjetja. Njen namen je s predvidevanjem in boljšim spoznavanjem financ podjetja boljše odločati, boljše izvajati in boljše nadzirati financiranje. Temeljna področja in cilji analize financiranja so doseganje skladnosti struktur, velikosti in gibanja sredstev in finančnih virov; zagotavljanje optimalne plačilne sposobnosti, doseganje dobička iz poslovanja podjetja in delitev dobička, v povečanju finančne moči in s tem premoženja podjetja. (Čibej et al., 1992, str. 104).

Mramor (1999, str. 328–329) predpostavlja, da finančna analiza, ki jo vršijo lastniki in upniki temelji na javno dostopnih podatkih o podjetju (podatki iz računovodskih izkazov, javne objave, baze podatkov, prospekti), finančna analiza, ki jo vrši poslovodstvo pa nima omejitve dostopa do podatkov podjetja. Podatkovno osnovo za analizo tako predstavljajo računovodski izkazi, glavno orodje pa računovodski kazalniki.

2 PREDSTAVITEV PODJETIJ

2.1 Podjetje X

Podjetje X je bilo ustanovljeno konec leta 1992. V prvih letih obstoja je delovalo na področju posredovanja domačih livarskih izdelkov tujim kupcem, predvsem Italijanom. Ti so odlitke večinoma iskali na Češkem in Poljskem. Vendar ti dobavitelji niso spoštovali dobavnih pogojev, pa tudi kvaliteta je bila slaba. Podjetje X jim je s pomočjo dobaviteljev v Sloveniji ponudilo kvaliteto, spoštovanje dobavnih pogojev, nakup manjših serij, možno kontrolo odlitkov zaradi bližine in konkurenčno ceno. Skozi leta se je dejavnost podjetja širila na prodajo primarnih in sekundarnih surovin za izdelavo odlitkov in prodajo strojno obdelanih odlitkov. Kot odziv na propad in menjavo lastnikov slovenskih livarn s katerimi je sodelovalo, je podjetje leta 2002 poiskalo nove tržne niše. Preusmerilo se je v prodajo kanalizacijskega in vodovodnega materiala, kar trenutno predstavlja glavno dejavnost. Med dopolnilne dejavnosti podjetja pa spadata prodaja rezervnih delov za razne stroje ter prodaja in montaža klimatskih naprav. Glavni tržišči podjetja sta Slovenija in Italija. Cilj, ki ga podjetje X s svojim delovanjem zasleduje je stabilno poslovanje na dolgi rok. V letu 2001 so bili v podjetju 3 zaposleni. V letu 2014 je v podjetju 1 zaposlen. Podjetje X se po Standardni klasifikaciji dejavnosti 2008 uvršča v kategorijo G46.190, to je nespecializirano posredništvo pri prodaji raznovrstnih izdelkov. Podjetje X je po Zakonu o gospodarskih družbah (Ur.l. RS, št. 65/2009-UPB3, v nadaljevanju ZGD) mikro družba, saj izpolnjuje vse tri pogoje. Ti pogoji so: povprečno število zaposlenih v poslovnem letu ne presega 10, čisti prihodki od prodaje so manjši od 700.000 evrov (v nadaljevanju EUR), vrednost aktive ni večja od 350.000 EUR. Gre za družbo z omejeno odgovornostjo.

2.2 Podjetje Y

Podjetje Y se ukvarja s prodajo varnostnih rolojev, rešetk, rolet za trgovine, garaže in industrijsko rabo. Ustanovljeno je bilo leta 1990. V letu 2014 je v podjetju 1 zaposlen. Dejavnost podjetja po Standardni klasifikaciji dejavnosti 2008 je ravno tako G46.190

nespecializirano posredništvo pri prodaji raznovrstnih izdelkov. Po ZGD (Ur.l. RS, št. 65/2009-UPB3) je tudi to mikro podjetje in družba z omejeno odgovornostjo.

3 ANALIZA NA PODLAGI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodske izkaze sestavljajo: bilanca stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz gibanja kapitala, izkaz denarnih tokov in razlagalna računovodska pojasnila. Izkaz denarnih tokov in izkaz gibanja kapitala sta obvezna sestavina letnih poročil le za srednje in velike gospodarske družbe, ter za družbe, katerih delnice kotirajo na borzi. Bilanca stanja majhnih podjetij lahko ima skrajšano obliko (SRS 30, 2006).

Pri analiziranju računovodskih izkazov je najpogostejša uporaba treh metod, in sicer: vodoravna analiza, navpična analiza, analiza s kazalniki (Igličar & Hočevar, 2011, str. 251). Z **vodoravno analizo** računovodske izkaze primerjamo v času. Ugotavljamo vrednostni znesek in odstotek spremembe določene postavke v računovodskih izkazih. Nakaže nam področja poslovanja podjetja, kjer so potrebne spremembe. Pri **navpični analizi** postavke v računovodskih izkazih prikazujemo kot relativne deleže glede na izbrano celoto. Omogoča nam primerjavo med dvema podjetjema iz iste gospodarske panoge, saj se z relativnimi deleži izniči razlika v velikosti podjetij. **Analiza z kazalniki** nam omogoča primerjavo te vrednosti z vrednostjo kazalnika pri sorodnem podjetju, s povprečjem v panogi, z najboljšimi podjetji ali opazovanje vrednosti kazalnika za pretekla obdobja (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 383–388). Kazalnik je relativno število, dobljeno s primerjavo dveh velikosti, ki ima spoznavno moč in omogoča oblikovanje sodbe o kakih procesih ali stanjih. Kazalnik je lahko opredeljen kot indeks, koeficient ali stopnja udeležbe. Indeks je relativno število, ki izraža razmerje med istovrstnima velikostma. Ob množenju s 100 dobimo odstotni indeks. Relativno razliko v odstotkih od velikosti s katero primerjamo prikažemo, če od odstotnega indeksa odštejemo 100. Koeficient je relativno število, ki izraža razmerje med raznovrstnima velikostma, ki sta primerljivi med seboj. Redkeje se izraža kot odstotni koeficient. Stopnja udeležbe je relativno število, s katerim izrazimo razmerje med dvema istovrstnima velikostma, od katerih se prva nanaša na del, druga pa na celoto istega pojava. Če stopnjo pomnožimo s 100, dobimo odstotno stopnjo udeležbe (Turk, 2014, str. 23–24).

Pri ugotavljanju realne spremembe kakega vrednostnega podatka med dvema obdobjema, kjer so na njegovo velikost vplivale tudi spremembe cen, vpliv cen na velikost vrednostnega podatka izločimo s postopkom deflacije. V postopku deflacije indeks vrednosti delimo z indeksom cen (Bregar, 2007, str. 155). Indeks cen življenjskih potrebščin je v Sloveniji uradni indikator inflacije. V analizi ga upoštevam kot deflatorja vrednostnih podatkov. Tako vse podatke iz bilanc stanja in izkazov poslovnega izida, z izjemo števila zaposlenecv iz ur, od leta 2012 dalje inflacioniram na sedanjo vrednost oziroma leto 2014. Za preračun postavk iz bilanc stanja na stalne cene uporabim indeks cen življenjskih potrebščin na dan 31.12. posameznega leta, saj se podatki nanašajo na ta dan. Vrednostne podatke iz bilanc stanja podjetij X in Y, ki so zbrani za leto 2013 inflacioniram z indeksom $I_{dec.14/dec.13}$, ki znaša 100,2. Podatke iz bilanc stanja za leto 2012 inflacioniram z indeksom $I_{dec.14/dec.13}$ in z

indeksom $I_{\text{dec.13/dec.12}}$, ki znaša 100,7. Za preračun postavk iz izkazov poslovnega izida na stalne cene uporabim povprečni indeks cen za posamezno leto, saj se podatki nanašajo na celo leto. Vrednostne podatke iz izkaza poslovnega izida za leto 2013 inflacioniram z indeksom $I_{\text{jan.-dec.14/jan.-dec.13}}$, ki je 100,2 in z indeksom $I_{\text{jan.-dec.13/jan.-dec.12}}$, ki je 101,8. Vrednostne podatke iz izkaza poslovnega izida za leto 2012 inflacioniram z indeksom $I_{\text{jan.-dec.14/jan.-dec.13}}$, z indeksom $I_{\text{jan.-dec.13/jan.-dec.12}}$ in z indeksom $I_{\text{jan.-dec.12/jan.-dec.11}}$, ki znaša 102,6 (Statistični urad Republike Slovenije, 2015).

Sledi analiza poslovanja podjetja X in podjetja Y na osnovi računovodskih podatkov iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida v letih od 2012 do 2014. Kvantitativno osnovo analize predstavljajo podatki iz javno objavljenih letnih poročil Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve v letih 2012, 2013 in 2014. S pomočjo vodoravne analize realnih kategorij spremljam obseg in dinamiko posameznih kategorij na eni strani, na drugi strani pa deleže glede na bilančno vsoto ugotavljam s pomočjo navpične analize.

3.1 Analiza kategorij bilance stanja

Bilanca stanja je temeljni računovodski izkaz, v katerem je resnično in pošteno prikazano stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov v določenem trenutku, navadno na koncu poslovnega leta ali medletnega obdobja, za katero se sestavlja (SRS 26, 2006). Znesek sredstev mora biti enak znesku obveznosti do njihovih virov (Turk, Melavec & Korošec, 2004, str. 134). Postavke bilance stanja prikazujejo stanje vrednosti na določen dan (Mramor, 1993, str. 158). SRS 26 (2006) navaja različen obvezen obseg postavk bilance stanja glede na velikost podjetja po ZGD. Za potrebe zunanjega računovodskega poročanja se sestavi za splošne ali posebne namene.

3.1.1 Analiza sredstev

Glede na SRS 24 (2006) so **sredstva** v denarni merski enoti izražene stvari, pravice in denar, s katerimi premoženjskopravno razpolaga podjetje. Iz finančnega zornega kota so povezana z naložbenjem podjetja. Sredstva lahko delimo po več vidikih. Turk et al. (2004, str. 46–59) sredstva razčlenjuje na osnovna, obratna in finančne naložbe. Osnovna sredstva so stvari in pravice, ki zaradi sodelovanja v poslovnem procesu postopno prenašajo svojo vrednost na poslovne učinke in ki se v svojo prvotno pojavno obliko vračajo praviloma v obdobju, daljšem od leta dni. Obratna sredstva so stvari, pravice in denar, ki se zaradi sodelovanja v poslovnem procesu porabijo, prehajajo iz ene pojavne oblike v drugo. V prvotno pojavno obliko se vračajo praviloma v obdobju, krajšem od leta dni. Finančne naložbe so sredstva, ki so vložena drugam. Pojavljajo se pri preoblikovanju obratnih ali osnovnih sredstev. Niso povezane z nastajanjem prihodkov od poslovanja, ampak le z nastajanjem prihodkov od financiranja. Po SRS 24 (2006) se sredstva delijo na tri temeljne skupine: kratkoročna sredstva, dolgoročna sredstva in kratkoročne aktivne časovne razmejitve.

Tabela 1 prikazuje obseg in strukturo sredstev podjetja X in podjetja Y za preučevana leta 2012, 2013 in 2014.

Tabela 1: Obseg in struktura sredstev podjetja X in podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014

Podjetje Kategorije BS v EUR na dan 31.12.	Podjetje X							
	Podatki in deleži						Indeksi	
	2012	%	2013	%	2014	%	I ₁₃₋₁₂	I ₁₄₋₁₃
	1	2	3	4	5	6	7 (3/1)	8 (5/3)
I. DOLGOROČNA SREDSTVA	30.614	22,19	29.416	23,04	27.245	20,91	96,1	92,6
a. Neopredmetena sredstva	365	0,26	171	0,13	0	0,00	46,8	0,0
b. Opredmetena osnovna sredstva	30.249	21,92	29.244	22,91	27.245	20,91	96,7	93,2
c. Dolgoročne poslovne terjatve	0	0,00	0	0,00	0	0,00	-	-
II. KRATKOROČNA SREDSTVA	106.528	77,20	97.749	76,57	101.642	77,99	91,8	104,0
a. Zaloge	24.471	17,73	34.685	27,17	30.403	23,33	141,7	87,7
b. Kratkoročne poslovne terjatve	81.593	59,13	58.907	46,15	68.162	52,30	72,2	115,7
c. Denarna sredstva	464	0,34	4.157	3,26	3.077	2,36	895,9	74,0
III. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	850	0,62	488	0,38	1.435	1,10	57,4	294,1
A. SKUPAJ SREDSTVA	137.992	100,00	127.653	100,00	130.322	100,00	92,5	102,1

Podjetje Kategorije BS v EUR na dan 31.12.	Podjetje Y							
	Podatki in deleži						Indeksi	
	2012	%	2013	%	2014	%	I ₁₃₋₁₂	I ₁₄₋₁₃
	9	10	11	12	13	14	15 (11/9)	16 (13/11)
I. DOLGOROČNA SREDSTVA	2.353	1,00	1.615	0,68	2.157	0,97	68,6	133,6
a. Neopredmetena sredstva	0	0,00	0	0,00	0	0,00	-	-
b. Opredmetena osnovna sredstva	758	0,32	31	0,01	576	0,26	4,1	1.858,1
c. Dolgoročne poslovne terjatve	1.595	0,68	1.584	0,67	1.581	0,71	99,3	99,8
II. KRATKOROČNA SREDSTVA	232.870	98,95	236.428	99,32	220.008	98,99	101,5	93,1
a. Zaloge	1.021	0,43	1.402	0,59	684	0,31	137,3	48,8
b. Kratkoročne poslovne terjatve	231.379	98,31	234.877	98,67	211.057	94,96	101,5	89,9
c. Denarna sredstva	470	0,20	149	0,06	8.267	3,72	31,7	5.548,3
III. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	128	0,05	0	0,00	87	0,04	-	-
A. SKUPAJ SREDSTVA	235.351	100,00	238.043	100,00	222.252	100,00	101,1	93,4

Vir: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, 2015

Iz tabele 1 je razvidna skupna vrednost sredstev podjetja X, ki je 130.322 EUR leta 2014, ko je delež dolgoročnih sredstev 20,91 %, delež kratkoročnih sredstev 77,99 %, kratkoročne aktivne časovne razmejitve pa znašajo 1,10 % od celotnih sredstev podjetja. V podjetju X imajo sredstva najvišjo vrednost leta 2012, nato se v obdobju 2013/2012 zmanjšajo za 7,5 % predvsem zaradi zmanjšanja kratkoročnih poslovnih terjatev za 27,8 %. V obdobju 2014/2013 se sredstva povečajo za 2,1 %, glavni razlog je v povečanju kratkoročnih

poslovnih terjatev v letu 2014 za 15,7 % glede na leto 2013. Podjetje X ima najvišjo vrednost dolgoročnih sredstev v letu 2012, ko predstavljajo 22,19 % v vseh sredstvih, v obdobju 2013/2012 se zmanjšajo za 3,9 %, v obdobju 2014/2013 pa za 7,4 %. Vzrok zmanjšanja je v amortizaciji, saj so glavna postavka dolgoročnih sredstev podjetja X opredmetena osnovna sredstva, kar v naravi predstavlja poslovni prostor. Delež dolgoročnih sredstev nakazuje, da podjetje ne deluje v kapitalno intenzivni panogi. Neopredmetena sredstva podjetja X imajo zanemarljiv delež. Glavni delež v sredstvih podjetja X predstavljajo konec leta 2014 kratkoročna sredstva z 77,99 %. Kratkoročna sredstva so porazdeljena med zaloge z 23,33 %, kratkoročne poslovne terjatve z 52,30 % in denarna sredstva z 2,36 % v vseh sredstvih podjetja X.

Podjetje Y ima skupno vrednost sredstev 222.252 EUR leta 2014. Sredstva podjetja Y se v obdobju 2013/2012 rahlo povečajo za 1,1 %, v obdobju 2014/2013 pa zmanjšajo za 6,6 %. Kljub povečanju denarnih sredstev in zmanjšanju zalog, je glavni vzrok zmanjšanja sredstev podjetja Y v letu 2014 v zmanjšanju kratkoročnih poslovnih terjatev za 10,1 % glede na leto 2013. Največji del v sredstvih podjetja Y predstavljajo prav kratkoročna sredstva z deležem 98,95 % oziroma kratkoročne poslovne terjatve z 98,31 % deležem v vseh sredstvih v letu 2012. Delež dolgoročnih sredstev v podjetju Y je minimalen, saj predstavlja 1 % vseh sredstev v letu 2012. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve kljub visokemu porastu za 194,1 % v obdobju 2014/2013, zaradi majhnega deleža v vseh sredstvih to je 1,1 % v letu 2014, ne vplivajo na spremembe premoženja podjetja X, prav tako je njihov delež v sredstvih podjetja Y zanemarljiv.

3.1.2 Analiza obveznosti do virov sredstev

Kolikor ima podjetje v določenem trenutku sredstev, toliko ima tudi obveznosti do virov sredstev. Viri sredstev so pravne in fizične osebe, ki so podjetju s svojimi finančnimi naložbami ali dobavami omogočile sredstva (Turk et al., 2004, str. 60). **Obveznosti do virov sredstev** so glede na SRS 24 (2006) sredstva, ki temeljijo na pravno zasnovanem razmerju podjetja do virov sredstev, s katerimi se financira podjetje. Podjetje ohranja tista sredstva financerjev, ki so pri njem in jih vrača v ustreznih rokih z obrestmi ali drugim nadomestilom za gospodarjenje vred. S finančnega zornega kota so povezane s financiranjem podjetja. Delijo se na pet temeljnih skupin: kapital, rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve, dolgoročne obveznosti, kratkoročne obveznosti in kratkoročne pasivne časovne razmejitve.

Tabela 2 prikazuje obseg in strukturo obveznosti do virov sredstev podjetja X in podjetja Y. Vrednost postavke rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve v proučevanih letih in podjetjih je 0, zato je v tabelo 2 ne vključim.

Tabela 2: Obseg in struktura obveznosti do virov sredstev podjetja X in podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014

Podjetje	Podjetje X									
	Kategorije BS v EUR		Podatki in deleži				Indeksi			
	na dan 31.12.		2012	%	2013	%	2014	%	I ₁₃₋₁₂	I ₁₄₋₁₃
	1	2	3	4	5	6	7 (3/1)	8 (5/3)		
I. KAPITAL	35.859	25,99	37.872	29,67	41.106	31,54	105,6	108,5		
a. Vpoklicani kapital	10.526	7,63	10.453	8,19	10.432	8,00	99,3	99,8		
b. Kapitalske rezerve	8.283	6,00	8.225	6,44	8.209	6,30	99,3	99,8		
c. Rezerve iz dobička	1.052	0,76	1.045	0,82	1.043	0,80	99,3	99,8		
d. Preneseni čisti poslovni izid	15.577	11,29	15.887	12,45	18.111	13,90	102,0	114,0		
e. Čisti poslovni izid poslovnega leta	421	0,31	2.262	1,77	3.311	2,54	537,3	146,4		
II. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	3.509	2,54	0	0,00	0	0,00	-	-		
III. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	98.623	71,47	89.781	70,33	89.178	68,43	91,0	99,3		
a. Kratkoročne finančne obveznosti	24.342	17,64	11.574	9,07	20.100	15,42	47,5	173,7		
b. Kratkoročne poslovne obveznosti	74.281	53,83	78.207	61,27	69.078	53,01	105,3	88,3		
IV. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0,00	0	0,00	38	0,03	-	-		
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	137.992	100,00	127.653	100,00	130.322	100,00	92,5	102,1		

Podjetje	Podjetje Y									
	Kategorije BS v EUR		Podatki in deleži				Indeksi			
	na dan 31.12.		2012	%	2013	%	2014	%	I ₁₃₋₁₂	I ₁₄₋₁₃
	9	10	11	12	13	14	15 (11/9)	16 (13/11)		
I. KAPITAL	117.786	50,05	119.148	50,05	120.094	54,04	101,2	100,8		
a. Vpoklicani kapital	15.331	6,51	15.224	6,40	15.194	6,84	99,3	99,8		
b. Kapitalske rezerve	0	0,00	0	0,00	0	0,00	-	-		
c. Rezerve iz dobička	1.664	0,71	1.762	0,74	1.817	0,82	105,9	103,1		
d. Preneseni čisti poslovni izid	100.791	42,83	100.091	42,05	101.958	45,87	99,3	101,9		
e. Čisti poslovni izid poslovnega leta	0	0,00	2.071	0,87	1.125	0,51	-	54,3		
II. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	0	0,00	0	0,00	0	0,00	-	-		
III. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	117.565	49,95	118.895	49,95	102.158	45,96	101,1	85,9		
a. Kratkoročne finančne obveznosti	63.332	26,91	70.624	29,67	62.066	27,93	111,5	87,9		
b. Kratkoročne poslovne obveznosti	54.233	23,04	48.271	20,28	40.092	18,04	89,0	83,1		
IV. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0,00	0	0,00	0	0,00	-	-		
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	235.351	100,00	238.043	100,00	222.252	100,00	101,1	93,4		

Vir: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, 2015

Iz tabele 2 je v obdobju 2012–2014 razviden delež kapitala podjetja X, ki znaša med 25,99 % in 31,54 % celotnih obveznosti do virov sredstev, delež kratkoročnih obveznosti pa se giblje

med 68,43 % in 71,47 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Deleža dolgoročnih obveznosti in kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev sta zanemarljiva. V celotnih obveznostih do virov sredstev podjetja Y se delež kapitala giblje med 50,05 % in 54,04 %, delež kratkoročnih obveznosti pa med 45,96 % in 49,95 %. V letu 2013 v primerjavi z letom 2012 se obveznosti do virov sredstev podjetja X zmanjšajo za 7,5 %. Na to zmanjšanje najbolj vpliva zmanjšanje kratkoročnih finančnih obveznosti za 9 %. V letu 2014 pa se v primerjavi z letom 2013 obveznosti do virov sredstev rahlo povečajo za 2,1 %. To povečanje je odraz povečanja kapitala za 8,5 %, čeprav se znotraj deleža kratkoročnih obveznosti, ki ostaja na isti ravni, delež kratkoročnih finančnih obveznosti poveča za 73,7 % in istočasno zmanjšajo kratkoročne poslovne obveznosti za 11,7 %. V letih od 2012 do 2014 podjetje X med 68,43 % in 71,47 % premoženja financira z dolgom, podjetje Y pa med 45,96 % in 49,95 %. V letih 2013 in 2014 obe podjetji premoženje financirata s kratkoročnim dolgom, saj podjetji ne izkazujeta dolgoročne zadolženosti. Podjetje Y beleži rahel porast obveznosti do virov sredstev za 1,1 % v letu 2013 glede na leto 2012. V letu 2014 pa sledi zmanjšanje obveznosti do virov sredstev podjetja Y za 6,6 % glede na leto 2013. Za to zmanjšanje je vzrok v zmanjšanju kratkoročnega dolga, tako finančnega, kot poslovnega. Podjetje Y v preučevanem obdobju nima dolgoročnih obveznosti in kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev.

3.2 Analiza kategorij izkaza poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida je temeljni računovodski izkaz, v katerem je resnično in pošteno prikazan poslovni izid za poslovno leto ali medletna obdobja, za katera se sestavlja. Obseg in razčlenitev postavk v njem sta odvisna od narave podjetja in njegove vrste. Za potrebe zunanjega poročanja se sestavi ali za splošne ali za posebne namene (SRS 25, 2006). V izkazu poslovnega izida postavke prikazujejo tok vrednosti v določenem časovnem obdobju (Mramor, 1993 str. 158). Turk et al. (2004, str. 134) ga označuje kot pregled prihodkov in odhodkov ter poslovnega izida kot razlike med njimi v proučevanem obdobju.

3.2.1 Struktura prihodkov

Prihodki so opredeljeni s prodajno vrednostjo prodanih količin in zajemajo tudi nekatere izredne postavke, ki prav tako povečujejo poslovni izid. Prihodke opredelimo na podlagi zaračunane prodaje (Turk et al. 2004, str. 99). Prek poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala. Razčlenjujejo se na poslovne prihodke, finančne prihodke in druge prihodke. Poslovne prihodke in finančne prihodke se pojmuje kot redne prihodke (SRS 18, 2006).

Iz tabele 3, ki prikazuje obseg in strukturo prihodkov podjetja X in podjetja Y, lahko razberemo, da so se celotni prihodki v podjetju X v preučevanem obdobju rahlo povišali in sicer za 2 % v letu 2013 in za 1,5 % v letu 2014 glede na predhodno leto. Podjetje Y leta 2013 zaznamuje rast celotnih prihodkov za 5,8 %, ki mu v letu 2014 sledi občuten upad celotnih prihodkov za 20,1 %. V podjetju X in podjetju Y se strukturni delež poslovnih prihodkov v celotnih prihodkih giblje od 99,21 do 100,00 %. Podjetje X v proučevanem

obdobju finančnih prihodkov nima. Strukturni delež drugih prihodkov podjetja X v celotnih prihodkih se giblje od 0,38 do 0,79 % in ima zanemarljiv vpliv na višino celotnih prihodkov. Podjetje Y v proučevanem obdobju nima drugih prihodkov, strukturni delež finančnih prihodkov pa je minimalen.

Tabela 3: Obseg in struktura prihodkov podjetja X in podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014

Podjetje	Podjetje X							
	Podatki in deleži						Indeksi	
	2012	%	2013	%	2014	%	I ₁₃₋₁₂	I ₁₄₋₁₃
Kategorije IPI v EUR	1	2	3	4	5	6	7 (3/1)	8 (5/3)
1. Poslovni prihodki	209.751	99,62	213.111	99,21	216.345	99,23	101,6	101,5
2. Finančni prihodki	0	0,00	0	0,00	0	0,00	-	-
3. Drugi prihodki	804	0,38	1.694	0,79	1.679	0,77	210,7	99,1
CELOTNI PRIHODKI	210.555	100,00	214.805	100,00	218.024	100,00	102,0	101,5

Podjetje	Podjetje Y							
	Podatki in deleži						Indeksi	
	2012	%	2013	%	2014	%	I ₁₃₋₁₂	I ₁₄₋₁₃
Kategorije IPI v EUR	9	10	11	12	13	14	15 (11/9)	16 (13/11)
1. Poslovni prihodki	107.613	99,58	114.337	100,00	90.431	100,00	106,2	79,1
2. Finančni prihodki	458	0,42	2	0,00	0	0,00	0,4	-
3. Drugi prihodki	0	0,00	1	0,00	1	0,00	-	100,0
CELOTNI PRIHODKI	108.071	100,00	114.340	100,00	90.432	100,00	105,8	79,1

Vir: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, 2015

3.2.2 Struktura stroškov in odhodkov

Turk et al. (2004, str 71–99) opisuje stroške kot cenovno izražene potroške delovnih sredstev, predmetov dela, delovne sile in storitev pri proučevanem poslovanju. Posamezne skupine izvornih stroškov s katerimi se v računovodstvu običajno srečujemo pa skupini na: stroške materiala, stroške storitev v ožjem smislu, stroške amortizacije, stroške dela, stroške drugih dajatev, ki niso odvisni od poslovnega izida in stroške obresti.

Odhodki se nanašajo na prodane količine, s katerimi so pridobljeni prihodki. Zajemajo tudi nekatere druge postavke zunaj stroškov in nabavnih vrednosti, ki prav tako zmanjšujejo poslovni izid. Turk et al. (2004, str. 71–99). Po SRS 17 (2006) se odhodki razvrščajo na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge odhodke.

Tabela 4: Obseg in struktura stroškov in odhodkov podjetja X in podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014

Podjetje	Podjetje X								
	Kategorije IPI v EUR	Podatki in deleži				Indeksi			
		2012	%	2013	%	2014	%	I ₁₃₋₁₂	I ₁₄₋₁₃
	1	2	3	4	5	6	7 (3/1)	8 (5/3)	
1. Stroški blaga, materiala in storitev	176.351	84,38	182.019	86,54	182.366	86,26	103,2	100,2	
a. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	159.411	76,28	154.815	73,61	146.609	69,35	97,1	94,7	
b. Stroški storitev	16.941	8,11	27.204	12,93	35.757	16,91	160,6	131,4	
2. Stroški dela	30.264	14,48	24.327	11,57	26.142	12,37	80,4	107,5	
a. Stroški plač	21.983	10,52	16.058	7,63	16.663	7,88	73,0	103,8	
b. Stroški pokojninskih zavarovanj	1.946	0,93	1.421	0,68	1.480	0,70	73,0	104,2	
c. Stroški drugih socialnih zavarovanj	1.624	0,78	1.317	0,63	1.212	0,57	81,1	92,0	
d. Drugi stroški dela	4.712	2,25	5.531	2,63	6.787	3,21	117,4	122,7	
3. Odpisi vrednosti	1.699	0,81	3.261	1,55	2.319	1,10	191,9	71,1	
4. Drugi poslovni odhodki	675	0,32	723	0,34	589	0,28	107,1	81,5	
A. SKUPAJ STROŠKI (1.+2.+3.+4.)	208.989	100,00	210.330	100,00	211.416	100,00	100,6	100,5	
5. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0		787		0				
I POSLOVNI ODHODKI (A-5)	208.989	99,54	209.543	98,54	211.416	98,87	100,3	100,9	
II. FINANČNI ODHODKI	967	0,46	1.735	0,82	1.662	0,78	179,4	95,8	
III. DRUGI ODHODKI	5	0,00	579	0,27	763	0,36	11580,0	131,8	
CELOTNI ODHODKI (I+II+III)	209.961	100,00	211.857	99,63	213.841	100,00	100,9	100,9	

Podjetje	Podjetje Y								
	Kategorije IPI v EUR	Podatki in deleži				Indeksi			
		2012	%	2013	%	2014	%	I ₁₃₋₁₂	I ₁₄₋₁₃
	9	10	11	12	13	14	15 (11/9)	16 (13/11)	
1. Stroški blaga, materiala in storitev	85.636	77,33	84.736	76,90	62.720	71,30	98,9	74,0	
a. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	65.864	59,48	61.991	56,26	48.535	55,18	94,1	78,3	
b. Stroški storitev	19.772	17,85	22.746	20,64	14.185	16,13	115,0	62,4	
2. Stroški dela	23.913	21,59	19.754	17,93	24.358	27,69	82,6	123,3	
a. Stroški plač	16.359	14,77	15.243	13,83	18.250	20,75	93,2	119,7	
b. Stroški pokojninskih zavarovanj	2.116	1,91	1.348	1,22	1.615	1,84	63,7	119,8	
c. Stroški drugih socialnih zavarovanj	2.974	2,69	1.105	1,00	1.323	1,50	37,2	119,7	
d. Drugi stroški dela	2.464	2,23	2.057	1,87	3.170	3,60	83,5	154,1	
3. Odpisi vrednosti	1.182	1,07	5.695	5,17	873	0,99	481,8	15,3	
4. Drugi poslovni odhodki	10	0,01	11	0,01	11	0,01	110,0	100,0	
A. SKUPAJ STROŠKI (1.+2.+3.+4.)	110.741	100,00	110.196	100,00	87.962	100,00	99,5	79,8	
5. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0		0		0				
I POSLOVNI ODHODKI (A-5)	110.741	97,90	110.196	98,47	87.962	98,66	99,5	79,8	
II. FINANČNI ODHODKI	2.234	1,98	1.694	1,51	1.111	1,25	75,8	65,6	
III. DRUGI ODHODKI	136	0,12	22	0,02	80	0,09	16,2	363,6	
CELOTNI ODHODKI (I+II+III)	113.111	100,00	111.912	100,00	89.153	100,00	98,9	79,7	

Vir: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, 2015

Tabela 4 prikazuje, da se v podjetju X v proučevanih letih 2012, 2013 in 2014 stroški ter posledično celotni odhodki povečajo. V letu 2013 se celotni prihodki podjetja X povišajo za 0,9 % in prav toliko se povišajo v letu 2014. Nasprotno pa podjetje Y izkazuje zmanjšanje celotnih odhodkov v letu 2013 za 1,1 % in za 20,3 % v letu 2014. Podjetje X ima v letu 2014 v celotnih odhodkih 98,87 % poslovnih odhodkov in 0,78 % finančnih odhodkov ter 0,36 % drugih odhodkov. Strukturni delež poslovnih odhodkov podjetja X se v proučevanih letih zmanjša za 0,67 odstotne točke. V podjetju X se poslovni odhodki v letu 2014 povečajo za 0,9 %, kar lahko pripišemo predvsem 31,4 % povišanju stroškov storitev, 7,5 % povišanju stroškov dela ter rahlemu zvišanju za 0,2 % stroškov blaga, materiala in storitev. Strukturni delež stroškov blaga, materiala in storitev v celotnih stroških podjetja X v letu 2014 predstavlja glavni delež in sicer 86,26 %. V primerjanem podjetju Y je razlog za 20,2 % zmanjšanje poslovnih odhodkov v letu 2014, v zmanjšanju stroškov blaga, materiala in storitev za 26 %, ob hkratnem povišanju stroškov dela za 23,3 %. V podjetju Y je strukturni delež stroškov blaga, materiala in storitev v celotnih stroških 71,30 %. Podjetje X ima v letu 2014 za 14,96 odstotne točke večji delež stroškov blaga, materiala in storitev kot podjetje Y, stroški dela pa so za 15,32 odstotne točke manjši od podjetja Y.

3.2.3 Analiza poslovnega izida

Poslovni izid je razlika med vsemi prihodki in vsemi odhodki v proučevanem obdobju. Če je razlika pozitivna gre za dobiček. Pri negativni razliki pa za izgubo. Na osnovi skupin prihodkov in odhodkov lahko ugotavljamo delne poslovne izide: poslovni izid iz poslovanja, poslovni izid iz financiranja in poslovni izid iz izrednih vplivov (Turk et al. 2004, str. 111). SRS 19 (2006) določa temeljne in druge vrste poslovnega izida. Temeljne vrste, ki so pomembne za zunanje in notranje uporabnike so: poslovni izid iz prodaje, poslovni izid iz celotnega poslovanja, poslovni izid iz rednega delovanja, celotni poslovni izid in čisti poslovni izid. Poslovni izid (dobiček ali izguba) se v računovodskih izkazih ugotavlja s primerjanjem ustreznih prepoznanih prihodkov in odhodkov.

Iz tabele 5, ki prikazuje sestavo izkaza poslovnega izida je razvidno, da podjetje X v letih 2012, 2013 in 2014 ustvari dobiček. Podjetje Y pa ima leta 2012 izgubo, v letih 2013 in 2014 dobiček. Podjetje X v letu 2014 ustvari najvišji čisti poslovni izid in sicer 3.311 EUR, ki se v primerjavi s predhodnim letom poveča za 43,8 %. Pozitivni izid je odraz dobrih rezultatov iz poslovanja, ki se v letu 2014 povečajo za 38,1 % glede na leto 2013. Največji poskok čistega dobička in sicer za 428 % se kaže v letu 2013 glede na predhodno leto, vendar gre kljub visokemu porastu za majhne vrednosti, saj je čisti dobiček v letu 2013 le za 1.866 EUR višji kot leta 2012. Tako ima podjetje X leta 2012 najnižji poslovni izid iz poslovanja in sicer 762 EUR, kar je odraz splošne krize v gospodarstvu, še posebej pa krize v gradbeništvu. Podjetje Y v letu 2012 beleži negativni celotni poslovni izid -5.040 EUR, ki je seštevek izgube iz poslovanja, izgube iz financiranja in izgube iz izrednih vplivov. V letu 2013 pa podjetje Y ustvari 2.221 EUR čistega dobička. Izračun indeksa med leti 2013/2012 podjetja Y ni možen za izid iz poslovanja, celotni poslovni izid in čisti poslovni izid, ker so primerjane vrednosti v letu 2012 negativne, v letu 2013 pa pozitivne. Kljub pozitivnemu

čistemu poslovnemu izidu ima podjetje X preučevana leta finančno izgubo, ki je najvišja leta 2013 in je posledica kratkoročnih obveznosti do bank. Tudi podjetje Y ima preučevana leta finančno izgubo. Poslovni izid iz izrednih vplivov podjetja X pokaže pozitiven izid kot posledico neobičajnega zmanjšanja obveznosti do virov sredstev (prejete odškodnine) in neobičajnega povečanja sredstev (brezplačno pridobljena sredstva).

Tabela 5: Sestava izkaza poslovnega izida podjetja X in podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014

Podjetje	Podjetje X				
	Podatki in deleži			Indeksi	
	2012	2013	2014	I ₁₃₋₁₂	I ₁₄₋₁₃
	1	2	3	4 (2/1)	5 (3/2)
1. Poslovni prihodki	209.751	213.111	216.345	101,6	101,5
2. Poslovni odhodki	208.989	209.543	211.416	100,3	100,9
Poslovni izid iz poslovanja (1-2)	762	3.568	4.929	468,2	138,1
3. Finančni prihodki	0	0	0	-	-
4. Finančni odhodki	967	1.735	1.662	179,4	95,8
Poslovni izid iz financiranja (3-4)	-967	-1.735	-1.662	179,4	95,8
5. Drugi prihodki	804	1.694	1.679	210,7	99,1
6. Drugi odhodki	5	579	763	11580,0	131,8
Poslovni izid iz izrednih vplivov (5-6)	799	1.115	916	139,5	82,2
Celotni poslovni izid	594	2.948	4.183	496,3	141,9
7. Davek iz dobička	158	646	872	408,9	135,0
ČISTI POSLOVNI IZID (1-2+3-4+5-6-7)	436	2.302	3.311	528,0	143,8

Podjetje	Podjetje Y				
	Podatki in deleži			Indeksi	
	2012	2013	2014	I ₁₃₋₁₂	I ₁₄₋₁₃
	6	7	8	9 (7/6)	10 (8/7)
1. Poslovni prihodki	107.613	114.337	90.431	106,2	79,1
2. Poslovni odhodki	110.741	110.196	87.962	99,5	79,8
Poslovni izid iz poslovanja (1-2)	-3.128	4.141	2.469	-	59,6
3. Finančni prihodki	458	2	0	0,4	0,0
4. Finančni odhodki	2.234	1.694	1.111	75,8	65,6
Poslovni izid iz financiranja (3-4)	-1.776	-1.692	-1.111	95,3	65,7
5. Drugi prihodki	0	1	1	-	100,0
6. Drugi odhodki	136	22	80	16,2	363,6
Poslovni izid iz izrednih vplivov (5-6)	-136	-21	-79	15,4	376,2
Celotni poslovni izid	-5.040	2.428	1.279	-	52,7
7. Davek iz dobička	0	207	95	-	45,9
ČISTI POSLOVNI IZID (1-2+3-4+5-6-7)	-5.040	2.221	1.184	-	53,3

Vir: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, 2015

4 PRIMERJALNA ANALIZA S KAZALNIKI

SRS 29 (2006) glede na izhodišče v bilanci stanja in izkazu poslovnega uspeha ter glede na potrebe po gospodarskem in finančnem načinu presojanja skupini kazalnike kot kazalniki stanja financiranja (vlaganja), kazalniki stanja investiranja (naložbenja), kazalniki vodoravnega finančnega ustroja, kazalniki obračanja, kazalniki gospodarnosti, kazalniki dobičkonosnosti, kazalniki dohodkovnosti in kazalniki denarne tokovnosti. Pri tem izhaja iz predstave, da obstajajo v dvostranski bilanci stanja na levi strani sredstva ter na desni strani kapital in dolgovi, v dvostranski bilanci poslovnega izida pa na levi strani odhodki in dobiček ter na desni strani prihodki in izguba (Turk, 2014, str. 24–25).

Problematika analize s kazalniki se kaže pri izračunavanju kazalnikov, saj lahko prihaja do uporabe napačnih podatkov ali pa se kazalniku pripisuje drugačna izrazna moč kot jo ima (SRS 29, 2006).

Sledi predstavitev in izračun nekaterih izbranih pomembnejših kazalnikov, kot jih opredeljuje SRS 29 (2006).

4.1 Kazalniki stanja financiranja ali vlaganja

Do kazalnikov stanja financiranja ali vlaganja pridemo s primerjavo postavk na desni strani bilance stanja, to je kapitala in dolgov (Turk, 2014, str. 24). Usmerjeni so v analizo financiranja podjetja. Zanima nas struktura financiranja in sposobnost podjetja za najemanje novih dolgov. Različna struktura financiranja vpliva na finančno tveganje ter posledično na donosnost podjetja. Narava poslovanja in struktura sredstev vplivata na to, koliko se sme podjetje zadolževati (Igličar & Hočevar, 2011, str. 260).

Delež kapitala v financiranju (SRS 30 (2006) ga imenuje stopnja lastniškosti financiranja) izračunamo kot razmerje med kapitalom in celotnimi obveznostmi do virov sredstev. Večja je vrednost kazalnika, tem večji je delež kapitala med celotnimi viri sredstev, manj je podjetje zadolženo in finančno tvegano za upnike, saj več tveganja nosijo lastniki. Manj kot ima podjetje kapitala, bolj je finančno tvegano, lastniki pa pričakujejo višjo dobičkonosnost kapitala (Igličar & Hočevar, 2011, str. 260).

Delež dolgov v financiranju (SRS 30 (2006) ga imenuje stopnja dolžniškosti financiranja) izračunamo kot razmerje med dolgovi in celotnimi obveznostmi do virov sredstev. V dolgovih so zajete kratkoročne in dolgoročne finančne ter poslovne obveznosti. V primeru, da podjetje nima dolgoročnih rezervacij in pasivnih časovnih razmejitev, se ga lahko izračuna tudi tako, da se od 1 oziroma od 100 odšteje delež kapitala v financiranju. Kazalnik nam kaže kolikšen del sredstev podjetja je financiran s tujimi viri oziroma dolgovi. Upniki so zainteresirani za čim manjšo vrednost kazalnika, v interesu lastnikov pa je, da je delež dolgov najugodnejši in jim bo tako omogočil čim večji dobiček na enoto kapitala (Hočevar et al., 2004, str. 391).

Kazalnik finančnega vzvoda (SRS 30 (2006) ga imenuje koeficient dolgovno-kapitalskega razmerja) izračunamo kot razmerje med dolgom in kapitalom. Večji kot je kazalnik, večji je delež dolgov med viri financiranja, večje je finančno tveganje. V primeru, da je vrednost kazalnika 1 ima podjetje toliko kapitala kot dolgov (Igličar & Hočevar, 2011, str. 262).

Tabela 6: Kazalniki stanja financiranja podjetja X in podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014

Podjetje	Podjetje X					
	Kategorije BS v EUR na dan 31.12.	Podatki			Indeksi	
		2012	2013	2014	I ₁₃₋₁₂	I ₁₄₋₁₃
	1	2	3	4 (2/1)	5 (3/2)	
a. Kapital	35.859	37.872	41.106	105,6	108,5	
b. Dolg	102.132	89.781	89.178	87,9	99,3	
c. Obveznosti do virov sredstev	137.992	127.653	130.322	92,5	102,1	
Delež kapitala v % (a/c)	25,99	29,67	31,54	114,2	106,3	
Delež dolgov v % (b/c)	74,01	70,33	68,43	95,0	97,3	
Finančni vzvod (b/a)	2,85	2,37	2,17	83,2	91,5	

Podjetje	Podjetje Y					
	Kategorije BS v EUR na dan 31.12.	Podatki			Indeksi	
		2012	2013	2014	I ₁₃₋₁₂	I ₁₄₋₁₃
	6	7	8	9 (7/6)	10 (8/7)	
a. Kapital	117.786	119.148	120.094	101,2	100,8	
b. Dolg	117.565	118.895	102.158	101,1	85,9	
c. Obveznosti do virov sredstev	235.351	238.043	222.252	101,1	93,4	
Delež kapitala v % (a/c)	50,05	50,05	54,04	100,0	108,0	
Delež dolgov v % (b/c)	49,95	49,95	45,96	100,0	92,0	
Finančni vzvod (b/a)	1,00	1,00	0,85	100,0	85,2	

Vir: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, 2015

Iz tabele 6 je razvidno, da je v letu 2012 25,99 % vseh virov sredstev podjetja X financiranih z lastnim kapitalom, 74,01 % pa z dolгови, kar predstavlja višje tveganje s strani posojilodajalcev, za lastnike kapitala pa prinaša nižji davek iz dobička, saj obresti zmanjšajo dobiček podjetja. Delež dolgov v financiranju podjetja X v preučevanih letih rahlo pada, ker narašča delež kapitala v financiranju in sicer za 6,3 % v letu 2014, ko kapital znaša 31,54 % vseh virov sredstev. V letu 2014 je delež kapitala v financiranju podjetja Y 54,04 %, kar v primerjavi s podjetjem X za upnike predstavlja večjo finančno varnost, za lastnike pa predstavlja dražje financiranje. Vrednost finančnega vzvoda podjetja X v preučevanih letih rahlo upada in dosega najnižjo vrednost 2,17 v letu 2014, kar pomeni da ima 2,17 krat višjo vrednost dolga kot znaša kapital podjetja. Podjetje Y ima v letih 2012 in 2013 vrednost finančnega vzvoda 1,00, kar pomeni, da ima podjetje Y toliko kapitala kot dolgov. Podjetje X izkazuje večje finančno tveganje kot podjetje Y.

4.2 Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja

Pri izračunu kazalnikov vodoravnega finančnega ustroja izhajamo iz primerjave določenih postavk na desni strani bilance stanja s postavkami na levi strani bilance stanja ali, nasprotno, določenih postavk na levi strani bilance stanja s postavkami na desni strani bilance stanja (Turk, 2014, str. 24). Imenujemo jih tudi kazalnike plačilne sposobnosti, to je sposobnosti da podjetje poravna zapadle obveznosti. Pri tovrstnih kazalnikih primerjamo posamezne postavke sredstev s posameznimi postavkami obveznosti do virov sredstev. S to skupino kazalnikov ne ugotavljamo strukture sredstev, za kar uporabljamo navpično analizo, ampak naredimo vodoravni presek bilance stanja. Ti kazalniki še posebno zanimajo posojilodajalce, saj manjša vrednost teh kazalnikov, predstavlja večje tveganje, da podjetje ne bo plačilo sposobno in torej ne bo moglo vrniti glavnice in obresti. Vodstvo podjetja pa ima ob nizki plačilni sposobnosti podjetja slabša izhodišča za pridobitev dodatnih posojil oziroma nižjih obrestnih mer. Slabost teh kazalnikov je v tem, da sredstva in obveznosti nimajo enake ročnosti in da se kazalniki izračunavajo na podlagi statičnih podatkov, torej izražajo ekonomske kategorije na določen trenutek. Plačilna sposobnost je dinamična kategorija, zato je koristno, da analizo plačilne sposobnosti podjetja dopolnimo s podatki iz izkazov denarnih tokov.

Koeficient kratkoročnega pokritja kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient) izračunamo kot razmerje med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi. Pri uporabi in razlagi kratkoročnega koeficienta za potrebe analize je potrebna previdnost, saj v primeru povečanja vrednosti kazalnika, ne moremo kar posplošeno trditi, da se je likvidnost oziroma plačilna sposobnost podjetja povečala. Prvi razlog za previdnost je, da so v števcu kazalnika celotna kratkoročna sredstva podjetja ne glede na njihovo obliko. Podjetje z denarnimi sredstvi lažje poravna svoje obveznosti kot z blagom. Drugi razlog pa je v dovetnosti kazalnika za manipulacije. Vodstvo podjetja lahko izboljša njegovo vrednost, če je v osnovi večji od 1, tako, da ob koncu leta s kratkoročnimi sredstvi poravna del kratkoročnih obveznosti. S tem se celotna vrednost kazalnika poveča, čeprav se zmanjšata imenovalec in števec. O pravi velikosti tega kazalnika je zatorej težko govoriti. Posojilodajalci navadno pričakujejo vrednost kazalnika večjo od 2. Prava velikost je odvisna tudi od dejavnosti, v katero sodi podjetje. V nekaterih dejavnostih je delež kratkoročnih sredstev visok, kar pomeni višje vrednosti kratkoročnih koeficientov. Kratkoročni koeficient ni najboljši pokazatelj plačilne sposobnosti, saj vse vrste kratkoročnih sredstev niso enako likvidne.

Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient) prav tako prikazuje razmerje med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi dolgovi, vendar so iz kratkoročnih sredstev izločene zaloge. Je boljše merilo plačilne sposobnosti kot kratkoročni koeficient, saj v števcu vsebuje ali denarna ali kratkoročna sredstva. Po posameznih panogah se vrednost pospešenega koeficienta spreminja. V večini analiz se kot ugoden razume tisti, ki je večji od 1 (Zaman, Hočevar & Igličar, 2007, str. 291–295).

Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient) izračunamo kot razmerje likvidnih sredstev to je denarja (gotovina, čeki in dobroimetje pri bankah) podjetja v števcu in kratkoročnih obveznosti v imenovalcu. Hitri koeficient zgolj prikazuje razmerja med likvidnimi sredstvi v nekem trenutku in kratkoročnimi dolgovi, ki lahko zapadejo v plačilo v obdobju do leta dni. Priporočljiva vrednost je nad 0,5. Po bilanci stanja je ta kazalnik lahko manjši od 1, saj bodo kratkoročni dolgovi zapadli v plačilo, ko se bodo zbrala še dodatna denarna sredstva. Ta kazalnik je lahko nasprotno večji od 1, pa nas lahko zaskrbi zaradi plačilne nesposobnosti, čeprav je kazalnik ne nakazuje.

Dnevno plačilno sposobnost je mogoče ugotavljati z izračunom razmerja med likvidnimi sredstvi na neki dan in v plačilo zapadle obveznosti na isti dan.

Plačilno sposobnost v krajšem obdobju, na primer v 10 dneh, pa je mogoče ugotavljati z izračunom razmerja med razpoložljivimi likvidnimi sredstvi v obdobju 10 dni in v obdobju 10 dni v plačilo zapadle obveznosti (Turk, 2014, str. 30).

Koeficient dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev (v nadaljevanju DPDS) izračunamo kot razmerje med dolgoročnimi viri v števcu in dolgoročnimi sredstvi v imenovalcu. Za dolgoročne vire upoštevamo seštevek kapitala, dolgoročnih rezervacij in dolgoročnih dolgov. Podjetje naj bi vsa dolgoročna sredstva financiralo s kapitalom in dolgoročnimi viri, da bi se izognilo težavam s plačilno sposobnostjo. Vrednost tega kazalnika bi zato morala biti večja od 1 (Igličar & Hočevvar, 2011, str. 269–270).

Podjetje X in podjetje Y imata v svojih bilancah stanja vrednost kategorije rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev 0, zato je v izračunih ne prikazujem. Na podlagi tabele 7 izhaja, da je kratkoročni koeficient podjetja X v obdobju 2012–2014 sicer večji od 1, vendar bi bila s stališča posojilodajalcev zaželena vrednost nad 2. Podjetje X ima manj ugodne vrednosti kratkoročnega koeficienta od podjetja Y, ki ima na dan 31.12.2014 najugodnejši kratkoročni koeficient 2,15. Obe podjetji imata ugodno časovno dinamiko kratkoročnega koeficienta.

Pospešeni koeficient podjetja X v obdobju 2012–2014 ne dosega priporočene vrednosti 1. V primeru, da podjetje X ne bi moglo odprodati zalog, ni zmožno pokrivati svoje trenutne kratkoročne obveznosti. Pospešeni koeficient podjetja X se v obdobju 2013/2012 zmanjša za 15,6 % in ima najnižjo vrednost 0,70 na dan 31.12.2013. V podjetju Y pospešeni koeficient v vseh treh letih presega priporočeno vrednost 1. To je za podjetje ugodno. Ugodna je tudi časovna dinamika koeficienta, ki se v letu 2014 glede na predhodno leto poveča za 8,6 %. Razlog za povečanje je več denarja na računu podjetja Y.

V obdobju 2012–2014 podjetje X in podjetje Y ne dosejata priporočljive vrednosti hitrega koeficienta nad 0,5, vendar ne morem trditi, da podjetji nista likvidni, saj bodo kratkoročni dolgovi šele zapadli v plačilo in takrat bosta lahko podjetji razpolagali s sredstvi na računu. Časovna dinamika hitrega koeficienta je slabša pri podjetju X, kjer se v letu 2014 glede na

leto prej zmanjša za 25,5 %. Stopnja povečanja hitrega koeficienta podjetja Y v letu 2014 glede na leto 2013 za kar 6.357,3 % je odraz zelo majhnih vrednosti iz kategorij bilance stanja kot podlage za izračun, saj ima podjetje Y leta 2013 vrednost denarja 149 EUR, v letu 2014 pa 8.267 EUR.

Podjetje X in podjetje Y imata v obdobju 2012–2014 ugodno vrednost DPDS. Vendar se pojavlja zelo velik razkorak v višini DPDS. Podjetje X ima ugodno časovno dinamiko DPDS z najvišjo vrednostjo 1,51 na dan 31.12.2014. Podjetje Y pa ima visoke vrednosti DPDS med 50,06 na dan 31.12.2012 in 73,78 na dan 31.12.2013. Vzrok za visoko vrednost DPDS podjetja Y je v nizki vrednosti dolgoročnih sredstev, saj predstavljajo zgolj 1 % vseh sredstev iz tabele 1.

Tabela 7: Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja podjetja X in podjetja Y na dan 31.12. 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014

Podjetje	Podjetje X					
	Kategorije BS v EUR na dan 31.12.	Podatki in deleži			Indeksi	
		2012	2013	2014	I ₁₃₋₁₂	I ₁₄₋₁₃
	1	2	3	4 (2/1)	5 (3/2)	
a. Kratkoročna sredstva	106.528	97.749	101.642	91,8	104,0	
b. Zaloge	24.471	34.685	30.403	141,7	87,7	
c. Denar	464	4.157	3.077	895,9	74,0	
d. Kratkoročne obveznosti	98.623	89.781	89.178	91,0	99,3	
e. Kapital	35.859	37.872	41.106	105,6	108,5	
f. Dolgoročne obveznosti	3.509	0	0	-	-	
g. Dolgoročna sredstva	30.614	29.416	27.245	96,1	92,6	
Kratkoročni koeficient (a/d)	1,08	1,09	1,14	100,8	104,7	
Pospešeni koeficient ((a-b)/d)	0,83	0,70	0,80	84,4	113,7	
Hitri koeficient (c/d)	0,00	0,05	0,03	984,1	74,5	
DPDS ((e+f)/g)	1,29	1,29	1,51	100,1	117,2	

Podjetje	Podjetje Y					
	Kategorije BS v EUR na dan 31.12.	Podatki in deleži			Indeksi	
		2012	2013	2014	I ₁₃₋₁₂	I ₁₄₋₁₃
	6	7	8	9 (7/6)	10 (8/7)	
a. Kratkoročna sredstva	232.870	236.428	220.008	101,5	93,1	
b. Zaloge	1.021	1.402	684	137,3	48,8	
c. Denar	470	149	8.267	31,7	5.548,3	
d. Kratkoročne obveznosti	117.565	118.895	102.158	101,1	85,9	
e. Kapital	117.786	119.148	120.094	101,2	100,8	
f. Dolgoročne obveznosti	0	0	0	-	-	
g. Dolgoročna sredstva	2.353	1.615	2.157	68,6	133,6	
Kratkoročni koeficient (a/d)	1,98	1,99	2,15	100,4	108,3	
Pospešeni koeficient ((a-b)/d)	1,97	1,98	2,15	100,2	108,6	
Hitri koeficient (c/d)	0,00	0,00	0,08	31,3	6.457,3	
DPDS ((e+f)/g)	50,06	73,78	55,68	147,4	75,5	

Vir: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, 2015

4.3 Kazalniki obračanja

Izhodišče za izračun kazalnikov obračanja je v primerjavi postavk na levi strani bilance poslovnega izida s postavkami na levi strani bilance stanja. Lahko pa jih dopolnujemo še na druge načine (Turk, 2014, str. 24). Pri kazalnikih obračanja nas zanima hitrost obračanja posameznih vrst sredstev. Hitrejše obračanje sredstev podjetja pomeni manj vezanih sredstev podjetja. Pri izračunu moramo upoštevati, da so ti kazalniki izračunani kot razmerje med tokom in stanjem, zato je treba zmeraj upoštevati le povprečno stanje sredstev. Kot zunanji uporabniki računovodskih izkazov povprečno stanje sredstev dobimo tako, da seštevek začetnega in končnega stanja delimo z 2. Pri primerjavi med podjetji mora biti izračun povprečja metodološko enak (Igličar & Hočevar, 2011, str. 272–275).

Koeficient obračanja obratnih sredstev izračunamo kot razmerje med poslovnimi odhodki in povprečnim stanjem obratnih sredstev to je zalog, kratkoročnih poslovnih terjatev in denarnih sredstev. Pove nam kolikokrat v časovnem obdobju (t) se obrnejo obratna sredstva (Turk, 2014, str. 31–32).

Koeficient obračanja terjatev do kupcev izračunamo kot razmerje med čistimi prihodki od prodaje in povprečnim stanjem terjatev do kupcev. Kaže število obratov terjatev do kupcev v časovnem obdobju (t). Večja je njegova vrednost, hitrejše je obračanje terjatev do kupcev oziroma krajši je povprečni rok plačila kupcev. Če število dni v letu delimo s koeficientom obračanja terjatev do kupcev dobimo dneve vezave terjatev do kupcev oziroma povprečni plačilni rok kupcev podjetja (Igličar & Hočevar, 2011, str. 272–275).

Iz tabele 8 je razvidno, da se v podjetju X v letih 2013 in 2014 obratna sredstva hitreje obračajo kot v podjetju Y. V podjetju X se v letu 2014 v povprečju obrnejo več kot 4-krat oziroma v 88 dnevih. V podjetju Y se v letu 2014 v povprečju obrnejo manj kot 1-krat, saj za povračilo v svojo prvotno obliko potrebujejo kar 461 dni. Podjetje X ima manj vezanih sredstev od podjetja Y in tako bolj učinkovito upravlja z obratnimi sredstvi.

Koeficient obračanja terjatev do kupcev podjetja X se v letu 2014 glede na leto 2013 poveča za 12,2 %, kar pomeni, da se terjatve v letu 2014 v povprečju obrnejo 3,41-krat. Kupci podjetja X v letu 2014 povprečno poravnajo svoje obveznosti v 107 dneh, kar je za 13 dni prej kot v letu 2013. Časovno ugodna dinamika je lahko rezultat agresivnejše politike izterjave dolga, bolj discipliniranih obstoječih in novih kupcev podjetja X, ki plačujejo hitreje. Nasprotno pa se pri podjetju Y kaže zelo nizek koeficient obračanja terjatev, saj se terjatve v letu 2014 v povprečju obrnejo manj kot 1-krat. Obračanje terjatev podjetja Y se v letu 2014 glede na leto prej zmanjša za 17,3 %, kar se kaže v povečanju dni vezave terjatev do kupcev za 20,9 %, to je kar za 155 dni. Časovno neugodna dinamika terjatev kaže na to, da ima podjetje Y resne težave pri izterjavi dolga. Neplačevanje kupcev podjetja Y, ki segajo v obdobje pred letom 2013 se v letu 2014 še dodatno poslabša, saj znaša povprečni plačilni rok kupcev 899 dni, ob hkratnem zmanjšanju čistih prihodkov od prodaje in kratkoročnih poslovnih terjatev.

Tabela 8: Kazalniki obračanja podjetja X in podjetja Y v letu 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014

Podjetje	Podjetje X			
	Podatki in deleži			Indeksi
	2012	2013	2014	I ₁₄₋₁₃
Kategorije BS in IPI v EUR	1	2	3	4 (3/2)
a. Čisti prihodki od prodaje		213.111	216.345	101,5
b. Kratkoročne poslovne terjatve	81.593	58.907	68.162	115,7
c. Poslovni odhodki		209.543	211.416	100,9
d. Amortizacija		3.261	2.319	71,1
e. Stroškovna vrednost (c-d)		206.282	209.097	101,4
f. Obratna sredstva	106.528	97.749	101.642	104,0
g. Obračanje obratnih sredstev (e/0,5*(f_t+f_{t-1}))	-	4,22	4,11	97,5
h. Dnevi vezave obratnih sredstev (365/g)	-	86,48	88,71	102,6
i. Koefficient obračanja terjatev do kupcev (a/0,5*(b_t+b_{t-1}))	-	3,03	3,41	112,2
j. Dnevi vezave terjatev do kupcev (365/c)	-	120,32	107,19	89,1

Podjetje	Podjetje Y			
	Podatki in deleži			Indeksi
	2012	2013	2014	I ₁₄₋₁₃
Kategorije BS in IPI v EUR	5	6	7	8 (7/6)
a. Čisti prihodki od prodaje		114.337	90.431	79,1
b. Kratkoročne poslovne terjatve	231.379	234.877	211.057	89,9
c. Poslovni odhodki		110.196	87.962	79,8
d. Amortizacija		5.695	873	15,3
e. Stroškovna vrednost (c-d)		104.501	87.089	83,3
f. Obratna sredstva	232.870	236.428	220.008	93,1
g. Obračanje obratnih sredstev (e/0,5*(f_t+f_{t-1}))	-	0,88	0,79	89,6
h. Dnevi vezave obratnih sredstev (365/g)	-	412,90	461,04	111,7
i. Koefficient obračanja terjatev do kupcev (a/0,5*(b_t+b_{t-1}))	-	0,49	0,41	82,7
j. Dnevi vezave terjatev do kupcev (365/c)	-	744,22	899,95	120,9

Vir: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, 2015

4.4 Kazalniki gospodarnosti (ekonomičnosti)

S primerjavo postavk na desni strani bilance poslovnega izida s postavkami na levi strani bilance poslovnega izida, pridemo do kazalnikov gospodarnosti (Turk, 2014, str. 24). Sposobnost preudarnega ravnanja s prvinami poslovnega procesa razumemo kot gospodarnost poslovanja. Kazalniki gospodarnosti izkazujejo učinkovitost poslovanja. (Bergant, 2011, str. 72). Kazalniki gospodarnosti nam dajejo odgovor na vprašanje, kaj je

bilo doseženo s potroškom v imenovalcu. V finančnem računovodstvu gre za kazalnike gospodarske uspešnosti, v katerih upoštevamo prodajne cene, dosežene pri prodaji poslovnih učinkov (Turk, 2014, str. 34).

Koeficient celotne gospodarnosti (ekonomičnost) izračunamo kot razmerje med prihodki in odhodki. Pove nam, koliko denarnih enot prihodkov je nastalo na eno denarno enoto odhodkov. Če so prihodki večji od odhodkov, je seveda koeficient večji od ena in podjetje posluje gospodarno in ima dobiček. Čim večji so prihodki v primerjavi z odhodki, tem večja je gospodarnost (ekonomičnost).

Koeficient gospodarnosti poslovanja (ekonomičnost iz poslovanja) izračunamo kot razmerje med poslovnimi prihodki v števcu in poslovnimi odhodki v imenovalcu. S primerjavo vrednosti koeficienta celotne gospodarnosti s koeficientom gospodarnosti, lahko ugotovimo vpliv financiranja na gospodarnost podjetja (Hočevar et al., 2004, str. 402–403).

Stopnja čiste dobičkovnosti prihodkov izračunamo kot razmerje med čistim dobičkom in prihodki. Prikazuje odstotek dobička v prihodkih. Zmanjšanje kazalnika je opozorilo vodstvu podjetja, da skrbneje bedi nad stroški podjetja (Zaman et al., 2007, str. 300–301).

Iz tabele 9 je razvidno, da je koeficient celotne gospodarnosti podjetja X v letih 2012, 2013 in 2014 večji od 1, kar pomeni da podjetje X posluje gospodarno. Časovna dinamika koeficienta je ugodna. Podjetje X v letu 2012 ustvari enako prihodkov kot odhodkov. V letu 2013 na eno denarno enoto odhodkov ustvari 1,01 denarne enote odhodkov. V letu 2014 se celotni prihodki povečajo za 1,5 %, celotni odhodki za 0,9 %, koeficient celotne gospodarnosti pa se poveča za 0,6 %. Podjetje Y ima slabšo časovno dinamiko. V letu 2012 ima koeficient celotne gospodarnosti manjši od 1, kar pomeni, da ima podjetje Y izgubo, saj so prihodki manjši od odhodkov. V letu 2013 se koeficient celotne gospodarnosti poveča za 6,9 %, in je 1,02, v letu 2014 pa se zmanjša za 0,7 % glede na leto 2013 in znaša 1,01.

Koeficient gospodarnosti poslovanja podjetja X v letih 2012, 2013 in 2014 kaže, da ima podjetje dobiček z svoje osnovne dejavnosti, primerjava s koeficientom celotne gospodarnosti pa kaže, da je vpliv financiranja na gospodarnost minimalna. Pri podjetju Y se kaže večji vpliv financiranja, saj ima podjetje Y v letu 2014 večji koeficient gospodarnosti poslovanja kot koeficient celotne gospodarnosti.

Odstotek čistega dobička v prihodkih podjetja X se v proučevanem obdobju povečuje in sicer iz minimalnih 0,21 % v letu 2012, znaša 1,07 % v letu 2013 in nato v obdobju 2014/2013 poraste za 41,7 % in znaša 1,52 % v letu 2014. Pri podjetju Y pa je prisotno nihanje dobičkovnosti prihodkov. Iz negativne dobičkovnosti v letu 2012, predstavlja v letu 2013 odstotek dobička v prihodkih 1,94 %, v letu 2014 pa se zmanjša za 32,6 % in predstavlja 1,31 %.

Tabela 9: Kazalniki gospodarnosti podjetja X in podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014

Podjetje	Podjetje X				
	Podatki in deleži			Indeksi	
	2012	2013	2014	I ₁₃₋₁₂	I ₁₄₋₁₃
Kategorije IPI v EUR	1	2	3	4 (2/1)	5 (3/2)
a. Poslovni prihodki	209.751	213.111	216.345	101,6	101,5
b. Poslovni odhodki	208.989	209.543	211.416	100,3	100,9
c. Celotni prihodki	210.555	214.805	218.024	102,0	101,5
d. Celotni odhodki	209.961	211.857	213.841	100,9	100,9
e. Čisti poslovni izid	436	2.302	3.311	528,0	143,8
Koeficient celotne gospodarnosti (c/d)	1,00	1,01	1,02	101,1	100,6
Koeficient gospodarnosti poslovanja (a/b)	1,00	1,02	1,02	101,3	100,6
Stopnja čiste dobičkovnosti prihodkov v % (e/c)	0,21	1,07	1,52	517,5	141,7

Podjetje	Podjetje Y				
	Podatki in deleži			Indeksi	
	2012	2013	2014	I ₁₃₋₁₂	I ₁₄₋₁₃
Kategorije IPI v EUR	6	7	8	9 (7/6)	10 (8/7)
a. Poslovni prihodki	107.613	114.337	90.431	106,2	79,1
b. Poslovni odhodki	110.741	110.196	87.962	99,5	79,8
c. Celotni prihodki	108.071	114.340	90.432	105,8	79,1
d. Celotni odhodki	113.111	111.912	89.153	98,9	79,7
e. Čisti poslovni izid	-5.040	2.221	1.184	-	53,3
Koeficient celotne gospodarnosti (c/d)	0,96	1,02	1,01	106,9	99,3
Koeficient gospodarnosti poslovanja (a/b)	0,97	1,04	1,03	106,8	99,1
Stopnja čiste dobičkovnosti prihodkov v % (e/c)	-4,66	1,94	1,31	-	67,4

Vir: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, 2015

4.5 Kazalniki dobičkonosnosti

Izhajanje iz primerjave tako ali drugače pojmovanega poslovnega izida iz bilance poslovnega izida z izbranimi postavkami iz bilance stanja nas pripelje do kazalnikov dobičkonosnosti, ki jih lahko dopolnjujemo tudi na drugačne načine. Ker ima vsak kazalnik posebno izrazno moč, prihaja pri napačnem izračunu ali pojasnitvi do dezinformacij (Turk, 2014, str. 24–25). Dobičkonosnost razumemo kot primerjanje dobička z vloženi sredstvi. V analizi jo načeloma razumemo kot učinkovitost delovanja, ki je merjena z dobičkom v primerjavi z vložki (Igličar & Hočevnar, 2011, str. 276).

Koeficient razširjene dobičkonosnosti sredstev (dobičkonosnost sredstev - ROA) izračunamo kot razmerje med čistim dobičkom in povprečnimi sredstvi. Prikaže, kako uspešno je vodstvo podjetja upravljalo s sredstvi, ne glede na to kako in s kakšnimi stroški so bila pridobljena. Večja vrednost kazalnika pomeni uspešnejše poslovanje podjetja (Igličar & Hočevar, 2011, str. 276–277).

Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala (dobičkonosnost kapitala - ROE) izračunamo kot razmerje med čistim dobičkom obračunskega obdobja in povprečnim kapitalom. Velja za osrednji kazalec poslovne uspešnosti podjetja (Pučko, 2005, str. 151). Meri donosnost naložbe lastnikov podjetja. V primeru izgube je kazalnik negativen. Pove kolikor denarnih enot je »ustvarila« ena denarna enota kapitala. Po primerjavi izračunanega kazalnika s podjetji s podobnim tveganjem lahko lastniki presodijo, ali je oziroma bo njihova naložba uspešna (Hočevar et al., 2004, str. 404–405).

Tabela 10: Kazalniki dobičkonosnosti podjetja X in podjetja Y v letih 2013 in 2014, v stalnih cenah iz leta 2014

Podjetje	Podjetje X			
	Podatki			Indeksi
Kategorije BS in IPI v EUR	2012	2013	2014	I ₁₄₋₁₃
	1	2	3	4 (3/2)
a. Čisti poslovni izid	436	2.302	3.311	143,8
b. Sredstva	137.992	127.653	130.322	102,1
c. Kapital	35.859	37.872	41.106	108,5
Dobičkonosnost sredstev v % - ROA (a/0,5*(b_t + b_{t-1}))	-	3,61	5,08	140,9
Dobičkonosnost kapitala v % - ROE (a/0,5*(c_t + c_{t-1}))	-	12,16	16,11	132,5

Podjetje	Podjetje Y			
	Podatki			Indeksi
Kategorije BS in IPI v EUR	2012	2013	2014	I ₁₄₋₁₃
	5	6	7	8 (7/6)
a. Čisti poslovni izid	-5.040	2.221	1.184	53,3
b. Sredstva	235.351	238.043	222.252	93,4
c. Kapital	117.786	119.148	120.094	100,8
Dobičkonosnost sredstev v % - ROA (a/0,5*(b_t + b_{t-1}))	-	1,87	1,07	57,1
Dobičkonosnost kapitala v % - ROE (a/0,5*(c_t + c_{t-1}))	-	3,73	1,97	52,9

Vir: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, 2015

Tabela 10 prikazuje kazalnika dobičkonosnosti sredstev in dobičkonosnosti kapitala za podjetje X in podjetje Y v letu 2013 in 2014. Podjetje X ima ugodne vrednosti obeh kazalnikov, ugodnejše kot podjetje Y.

Dobičkonosnost sredstev podjetja X za leto 2014 je 5,08 %, kar je za 40,9 % več kot leto prej. Na povečanje donosnosti sredstev podjetja X je vplivalo relativno večje povečanje čistega dobička kot povečanje sredstev. Nasprotno ima podjetje Y nižjo donosnost sredstev, ki znaša 1,07 % v letu 2014, kar je za 42,9 % manj kot leto prej, vzrok je v relativno večjem zmanjšanju čistega dobička kot zmanjšanju sredstev. Podjetje X je v letih 2013 in 2014 uspešno upravljalo s sredstvi, kar ne velja za podjetje Y.

Dobičkonosnost kapitala podjetja X v letu 2014 je 16,11 %, kar pomeni da je na 100 EUR vloženega kapitala doseženo 16,11 EUR čistega dobička, kar je za 14,14 odstotnih točk več od podjetja Y. V podjetju X se je dobičkonosnost kapitala v letu 2014 povečala za 32,5 % glede na leto 2013, ko je dobičkonosnost kapitala 12,11 %. Nasprotno se je v podjetju Y dobičkonosnost kapitala iz 3,73 % v letu 2013 znižala za 52,9 % na 1,97 % v letu 2014. Z vidika lastnika lahko trdim, da je naložba podjetja X uspešnejša od podjetja Y.

SKLEP

Z analizo finančnih posledic poslovnih odločitev na podlagi računovodskih izkazov in s uporabo orodja računovodskih kazalnikov sem ugotavljala uspešnost podjetja X v letih od 2012 do 2014 v primerjavi z izbranim podjetjem Y iz iste dejavnosti posredništva pri prodaji raznovrstnih proizvodov.

Dejavnost ne sodi med kapitalsko intenzivne, kar se kaže tudi v analizi sredstev iz bilance stanja, saj podjetje X v preučevanih letih izkazuje med 20 % in 23 % dolgoročnih sredstev, podjetje Y zgolj do 1 %. Preostali glavni delež v sredstvih podjetja X in podjetja Y predstavljajo kratkoročne poslovne terjatve, ki so vzrok porasta celotnih sredstev podjetja X v zadnjem obdobju 2014/2013 za 2,1 % in v istem obdobju vzrok zmanjšanja sredstev podjetja Y za 6,6 %. Analiza obveznosti do virov sredstev, ki so s finančnega zornega kota povezana s financiranjem podjetja razkriva, da podjetje X med 68 % in 72 % premoženja financira z dolgom, kar je za 23 ali 22 odstotne točke več od podjetja Y, ki približno polovico premoženja financira z dolgom. Obe podjetji premoženje financirata s kratkoročnim dolgom, saj ne izkazujeta dolgoročne zadolženosti, razen minimalnega deleža podjetja X v letu 2012.

Prodaja podjetja X in s tem celotni prihodki v preučevanih letih naraščajo za približno 1,5 % letno, medtem ko ima podjetje Y bolj nestabilno prodajo, ki jo zaznamuje kar 20 % padec v letu 2014. Stroški blaga, materiala in storitev ter stroški dela predstavljajo glavnino poslovnih odhodkov obeh podjetij in se v podjetju X za približno 0,5 % letno večajo, v podjetju Y pa poslovni odhodki v letu 2014 sledijo padcu v prodaji in se zmanjšajo za 20 %, kljub povečanju deleža stroškov dela. Poslovni izid kot razlika med prihodki in odhodki je v podjetju X vsa preučevana leta pozitiven in se povečuje, v podjetju Y v gospodarsko kriznem letu 2012 beležijo izgubo, v letih 2013 in 2014 pa dobiček. Poslovni izid iz financiranja kot posledica kratkoročnih obveznosti do bank je pri obeh podjetjih negativen.

V podjetju X je četrtnina virov sredstev financirana z lastnim kapitalom, v podjetju Y pa polovica, zato predstavlja podjetje X višje finančno tveganje, z vidika lastnikov pa bolj racionalno financiranje sredstev. Večja izkoriščenost finančnega vzvoda podjetja X lastniku podjetja prinaša možnost za večjo, vendar bolj negotovo donosnost kapitala in predstavlja večjo priložnost za rast podjetja, vendar lahko pogoji zadolževanja povzročijo večje zmanjšanje poslovnega izida.

Na podlagi izračunanih kazalnikov vodoravnega finančnega ustroja kaže, da ima podjetje X slabšo plačilno sposobnost kot podjetje Y tako na kratki, kot na dolgi rok, saj so vsi izračunani kazalniki plačilne sposobnosti manj ugodni pri podjetju X. Kratkoročni koeficient podjetja X je večji od 1, tako da ima podjetje konec leta več kratkoročnih sredstev kot kratkoročnih obveznosti. Pospešeni koeficient podjetja X pokaže, da v kolikor podjetje ne bi odprodalo zalog, ni zmožno pokrivati trenutne kratkoročne obveznosti. Vrednost hitrega koeficienta je pod 0,5 vendar ne morem trditi, da podjetje X ni likvidno, saj bo lahko zbralo sredstva na računu, ko bodo kratkoročni dolgovi zapadli v plačilo. Vrednost DPDS pa kaže, da podjetje X vsa dolgoročna sredstva financira s kapitalom in dolgoročnimi viri. V primeru razpolaganja s podatki bi bilo smiselno analizo plačilne sposobnosti dopolniti vsaj z upoštevanjem dejavnikov kot so sposobnost prehajanja sredstev v likvidno obliko, zadosten in stabilen denarni tok.

Obratna sredstva se hitreje obračajo v podjetju X, torej ima podjetje X manj vezanih sredstev in s tem učinkoviteje upravlja s sredstvi kot podjetje Y. Dolgi dnevi vezave obratnih sredstev povzročajo višje stroške.

Obračanje terjatev do kupcev in dnevi vezave terjatev sta ugodnejša pri podjetju X. Podjetju X uspe v letu 2014 znižati plačilni rok kupcev za 13 dni to je na 108 dni, kar pa je še vedno precej dolgo financiranje kupcev, vendar vseeno bolje kot resne težave, ki jih ima podjetje Y z izterjavo dolga. Podjetje X naj si še naprej prizadeva nadaljevati začeto politiko agresivnejše izterjave dolga, s pridobivanjem bolj discipliniranih kupcev, ki plačujejo hitreje, obstoječim kupcem pa naj skuša zaostrovati plačilne pogoje oziroma nuditi boljše popuste za predplačilo.

Podjetje X v preučevanih letih posluje gospodarno. Vpliv financiranja na gospodarnost je manjši kot v podjetju Y. Dobičkovnost prihodkov se povečuje, v letu 2014 je podjetje X bolj donosno od podjetja Y.

Uspešnejše upravljanje s sredstvi in višja donosnost naložbe lastnikov podjetja pomeni uspešnejše poslovanje podjetja X v primerjavi s podjetjem Y.

Poslovanje podjetja X se kaže kot bolj stabilno od podjetja Y, finančni podatki kažejo na manjšo kreditno izpostavljenost iz poslovanja in na slabšo likvidnost. V prihodnosti ima lahko podjetje X likvidnostne težave ob doseganju visoke donosnosti.

LITERATURA IN VIRI

1. Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve. (2015). Javna objava letnih poročil. Najdeno 15. decembra 2015 na spletnem naslovu <http://www.ajpes.si/JOLP/default.asp>
2. Ban, S., & Tekavčič, M. (2001). Primerjalno analiziranje slovenskih podjetij z različnimi ekonomskimi kazalci in kazalniki. 7. *Strokovno posvetovanje o sodobnih vidikih analize poslovanja in organizacije* (str. 66–81). Portorož: Zveza ekonomistov Slovenije.
3. Bergant, Ž. (2011). *Osnove analize poslovanja*. Ljubljana: Inštitut za poslovodno računovodstvo.
4. Bernstein, L. A. (1989). *Financial Statement Analysis*. Homewood, Illinois: Irwin.
5. Bregar, L. (2007). *Statistika za poslovno odločanje* (1st ed.). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
6. Čibej, J. A., Damjan, J., Možina, S., Prašnikar, J., Repovž, L., Reščič, L., Rozman, R., Valenčič, D., Zajc, T., & Zupan, N. (1992). *Slovensko podjetje jutri*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
7. Hočevar, M., Igličar, S., & Zaman, M. (2004). *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
8. Igličar, A., & Hočevar, M. (2011). *Računovodstvo za managerje*. Ljubljana: GV Založba
9. Mramor, D. (1993). *Uvod v poslovne finance*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
10. Mramor, D. (1999). Sodobna finančna analiza podjetja. 31. *Simpozij o sodobnih metodah v računovodstvu, financah in reviziji* (str. 327–338). Portorož: Zveza ekonomistov Slovenije.
11. Pučko, D. (1999). *Analiza in načrtovanje poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
12. Pučko, D. (2005). *Analiza in načrtovanje poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
13. Slovenski inštitut za revizijo. (b.l.). Slovenski računovodski standardi 2006. Najdeno 20. decembra 2015 na spletnem naslovu <http://www.si-revizija.si/standardi/slovenski-racunovodski-standardi-2006>
14. Statistični urad Republike Slovenije. (b.l.). Indeksi cen življenjskih potrebščin. Najdeno 2. aprila 2016 na spletnem naslovu http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/viewplus.asp?ma=H281S&ti=&path=../Database/Hitre_Repozitorij/&lang=2
15. Statistični urad Republike Slovenije. (b.l.). Standardna klasifikacija dejavnosti 2008. Najdeno 2. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.stat.si/klasje/tabela.aspx?cvn=5531>
16. Turk, I. (2014). *Nekaj smeri proučevanja računovodskih podatkov o ekonomskih in finančnih kategorijah pri poslovanju*. Ljubljana: Zveza ekonomistov Slovenije.
17. Turk, I., Melavc D., & Korošec B. (2004). *Uvod v računovodstvo*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
18. Zaman, M., Hočevar, M., & Igličar, A. (2007). *Temelji računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
19. Zakon o gospodarskih družbah. *Uradni list RS št. 65/2009-UPB3*.

PRILOGE

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Bilanca stanja podjetja X na dan 31.12. 2012, 2013 in 2014, v tekočih in stalnih cenah.....	1
Priloga 2: Izkaz poslovnega izida podjetja X v letih 2012, 2013 in 2014, v tekočih in stalnih cenah.....	2
Priloga 3: Bilanca stanja podjetja Y na dan 31.12. 2012, 2013 in 2014, v tekočih in stalnih cenah.....	3
Priloga 4: Izkaz poslovnega izida podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, v tekočih in stalnih cenah.....	4

Priloga 1: Bilanca stanja podjetja X na dan 31.12. 2012, 2013 in 2014, v tekočih in stalnih cenah

	Kategorije BS v EUR	2012		2013		2014
		Tekoče cene	Stalne cene	Tekoče cene	Stalne cene	Stalne cene
	SREDSTVA	136.759	137.992	127.398	127.653	130.322
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA	30.341	30.614	29.357	29.416	27.245
I.	Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	362	365	171	171	0
II.	Opredmetena osnovna sredstva	29.979	30.249	29.186	29.244	27.245
III.	Naložbene nepremičnine	0	0	0	0	0
IV.	Dolgoročne finančne naložbe	0	0	0	0	0
V.	Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0	0
VI.	Odložene terjatve za davek	0	0	0	0	0
B.	KRATKOROČNA SREDSTVA	105.576	106.528	97.554	97.749	101.642
I.	Sredstva za prodajo	0	0	0	0	0
II.	Zaloge	24.252	24.471	34.616	34.685	30.403
III.	Kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	0	0
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	80.864	81.593	58.789	58.907	68.162
V.	Denarna sredstva	460	464	4.149	4.157	3.077
C.	KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	842	850	487	488	1.435
	Zabilančna sredstva	0	0	0	0	0
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	136.759	137.991	127.398	127.653	130.322
A.	KAPITAL	35.539	35.859	37.796	37.872	41.106
I.	Vpoklicani kapital	10.432	10.526	10.432	10.453	10.432
II.	Kapitalske rezerve	8.209	8.283	8.209	8.225	8.209
III.	Rezerve iz dobička	1.043	1.052	1.043	1.045	1.043
IV.	Presežek iz prevrednotenja		0	0	0	0
V.	Preneseni čisti poslovni izid	15.438	15.577	15.855	15.887	18.111
VI.	Čisti poslovni izid poslovnega leta	417	421	2.257	2.262	3.311
B.	REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0	0	0	0
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	3.478	3.509	0	0	0
Č.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	97.742	98.623	89.602	89.781	89.178
I.	Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0	0	0	0
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	24.125	24.342	11.551	11.574	20.100
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	73.617	74.281	78.051	78.207	69.078
D.	KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0	38	0	0
	Zabilančne obveznosti	0	0	0	0	0

Vir: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, 2015.

Priloga 2: Izkaz poslovnega izida podjetja X v letih 2012, 2013 in 2014, v tekočih in stalnih cenah

	Kategorije IPI v EUR	2012		2013		2014
		Tekoče cene	Stalne cene	Tekoče cene	Stalne cene	Stalne cene
1.	ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	200.421	209.751	208.925	213.111	216.345
2.	SPREMEMBA VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	0	0	0	0	0
3.	USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN LASTNE STORITVE	0	0	772	787	0
4.	DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	0	0	0	0	0
5.	Stroški blaga, materiala in storitev	168.506	176.351	178.444	182.019	182.366
a)	Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	152.319	159.411	151.774	154.815	146.609
b)	Stroški storitev	16.187	16.941	26.670	27.204	35.757
6.	Stroški dela	28.918	30.264	23.849	24.327	26.142
a)	Stroški plač	21.005	21.983	15.743	16.058	16.663
b)	Stroški pokojninskih zavarovanj	1.859	1.946	1.393	1.421	1.480
c)	Stroški drugih socialnih zavarovanj	1.552	1.624	1.291	1.317	1.212
č)	Drugi stroški dela	4.502	4.712	5.422	5.531	6.787
7.	Odpisi vrednosti	1.623	1.699	3.197	3.261	2.319
a)	Amortizacija	1.623	1.699	2.154	2.197	2.319
b)	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	0	0	0	0	0
c)	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	0	0	1.043	1.064	0
8.	Drugi poslovni odhodki	645	675	709	723	589
9.	Finančni prihodki od deležev	0	0	0	0	0
10.	Finančni prihodki iz danih posojil	0	0	0	0	0
11.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	0	0	0	0	0
12.	Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	0	0	0	0
13.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	923	966	1.698	1.732	1.633
14.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	1	1	3	3	29
15.	DRUGI PRIHODKI	768	804	1.661	1.694	1.679
16.	DRUGI ODHODKI	5	5	568	579	763
17.	DAVEK IZ DOBIČKA	151	158	633	646	872
18.	ODLOŽENI DAVKI	0	0	0	0	0
19.	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	417	436	2.257	2.302	3.311
21.	PRENESENI ČISTI DOBIČEK/ČISTA IZGUBA	15.438	16.157	15.855	16.173	18.112
22.	ZMANJŠANJE KAPITALSKIH REZERV	0	0	0	0	0
23.	ZMANJŠANJE REZERV IZ DOBIČKA	0	0	0	0	0
24.	POVEČANJE REZERV IZ DOBIČKA	0	0	0	0	0
25.	BILANČNI DOBIČEK/IZGUBA	15.855	16.593	18.112	18.475	21.423
20.	Povprečno št. zaposlencev na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju		1,26		1,00	1,00

Vir: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, 2015.

Priloga 3: Bilanca stanja podjetja Y na dan 31.12. 2012, 2013 in 2014, v tekočih in stalnih cenah

	Kategorije BS v EUR	2012		2013		2014
		Tekoče cene	Stalne cene	Tekoče cene	Stalne cene	Stalne cene
	SREDSTVA	233.249	235.351	237.568	238.043	222.252
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA	2.332	2.353	1.612	1.615	2.157
I.	Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	0	0	0	0	0
II.	Opredmetena osnovna sredstva	751	758	31	31	576
III.	Naložbene nepremičnine	0	0	0	0	0
IV.	Dolgoročne finančne naložbe	0	0	0	0	0
V.	Dolgoročne poslovne terjatve	1.581	1.595	1.581	1.584	1.581
VI.	Odložene terjatve za davek	0	0	0	0	0
B.	KRATKOROČNA SREDSTVA	230.790	232.870	235.956	236.428	220.008
I.	Sredstva za prodajo	0	0	0	0	0
II.	Zaloge	1.012	1.021	1.399	1.402	684
III.	Kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	0	0
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	229.312	231.379	234.408	234.877	211.057
V.	Denarna sredstva	466	470	149	149	8.267
C.	KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	127	128	0	0	87
	Zabilančna sredstva	0	0	0	0	0
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	233.249	235.351	237.568	238.043	222.252
A.	KAPITAL	116.734	117.786	118.910	119.148	120.094
I.	Vpoklicani kapital	15.194	15.331	15.194	15.224	15.194
1.	Osnovni kapital	15.194	15.331	15.194	15.224	15.194
2.	Nevpoklicani kapital	0	0	0	0	0
II.	Kapitalske rezerve	0	0	0	0	0
III.	Rezerve iz dobička	1.649	1.664	1.758	1.762	1.817
IV.	Presežek iz prevrednotenja	0	0	0	0	0
V.	Preneseni čisti poslovni izid	99.891	100.791	99.891	100.091	101.958
VI.	Čisti poslovni izid poslovnega leta	0	0	2.067	2.071	1.125
B.	REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0	0	0	0
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	0	0	0	0	0
Č.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	116.515	117.565	118.658	118.895	102.158
I.	Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0	0	0	0
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	62.766	63.332	70.483	70.624	62.066
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	53.749	54.233	48.175	48.271	40.092
D.	KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0	0	0	0
	Zabilančne obveznosti	0	0	0	0	0

Vir: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, 2015.

Priloga 4: Izkaz poslovnega izida podjetja Y v letih 2012, 2013 in 2014, v tekočih in stalnih cenah

	Kategorije IPI v EUR	2012		2013		2014
		Tekeče cene	Stalne cene	Tekeče cene	Stalne cene	Stalne cene
1.	ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	102.826	107.613	112.091	114.337	90.431
2.	SPREMEMBA VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	0	0	0	0	0
3.	USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN LASTNE STORITVE	0	0	0	0	0
4.	DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	0	0	0	0	0
5.	Stroški blaga, materiala in storitev	81.826	85.636	83.072	84.736	62.720
a)	Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	62.934	65.864	60.773	61.991	48.535
b)	Stroški storitev	18.892	19.772	22.299	22.746	14.185
6.	Stroški dela	22.849	23.913	19.366	19.754	24.358
a)	Stroški plač	15.631	16.359	14.944	15.243	18.250
b)	Stroški pokojninskih zavarovanj	2.022	2.116	1.322	1.348	1.615
c)	Stroški drugih socialnih zavarovanj	2.842	2.974	1.083	1.105	1.323
č)	Drugi stroški dela	2.354	2.464	2.017	2.057	3.170
7.	Odpisi vrednosti	1.129	1.182	5.583	5.695	873
a)	Amortizacija	1.129	1.182	720	734	120
b)	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	0	0	0	0	0
c)	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	0	0	4.863	4.960	753
8.	Drugi poslovni odhodki	10	10	11	11	11
9.	Finančni prihodki od deležev	0	0	0	0	0
10.	Finančni prihodki iz danih posojil	0	0	0	0	0
11.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	438	458	2	2	0
12.	Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	0	0	0	0
13.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	2.125	2.224	1.660	1.693	1.093
14.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	10	10	1	1	18
15.	DRUGI PRIHODKI	0	0	1	1	1
16.	DRUGI ODHODKI	130	136	22	22	80
17.	DAVEK IZ DOBIČKA	0	0	203	207	95
18.	ODLOŽENI DAVKI	0	0	0	0	0
19.	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	-4.815	-5.040	2.176	2.221	1.184
21.	PRENESENI ČISTI DOBIČEK/ČISTA IZGUBA	103.187	107.991	99.891	101.892	101.958
22.	ZMANJŠANJE KAPITALSKIH REZERV	0	0	0	0	0
23.	ZMANJŠANJE REZERV IZ DOBIČKA	1.519	1.590	0	0	0
24.	POVEČANJE REZERV IZ DOBIČKA	0	0	109	111	59
25.	BILANČNI DOBIČEK/IZGUBA	99.891	104.542	101.958	104.001	103.083
20.	Povprečno št. zaposlencev na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju		1,00		1,00	1,00

Vir: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, 2015.